

XCÈNTRIC

IMATGES CONTRA DIRECCIÓ

23 DESEMBRE 2001

Centre de Cultura Contemporània
de Barcelona

PROPERA SESSIÓ: 27/12/2001

OSKAR FISCHINGER: EL LLEGAT

Per a més informació: www.cccb.org/xcentric

OSKAR FISCHINGER INÈDIT

Aquest és el segon programa dels tres que formen el monogràfic dedicat a Fischinger, i presenta els treballs seus que rares vegades s'han pogut veure: anuncis, experiments i fragments de films incomplets. Una mirada fascinant al procés de treball de l'autor a través d'aquestes obres i un documental sobre l'autor, dirigit per la directora del Iota Center, Cindy Keefer.

OSKAR FISCHINGER: THE CREATIVE SPIRIT

(documental), Cindy Keefer, 2000, 20', Betacam S.P. Presenta entrevistes amb la vídua de Fischinger, Elfriede, la seva filla Barbara i el seu biògraf Dr. William Moritz. Inclou els dibuixos d'un somni de Fischinger i un fragment insòlit d'una projecció amb el "Lumigraph".

WAX EXPERIMENTS

1928, 8'

Diversos fragments dels primers experiments amb imatgeria exuberant en cera tallada delicadament. Muda. *"Si una persona anés tallant llesques primes de l'extrem d'un ou dur, en primer lloc veuria un cercle blanc que va creixent, després un cercle groc que va augmentant gradualment a dins del blanc; després la mida del cercle groc disminuiria, fins que aquest finalment desapareixeria, i només quedaria un cercle blanc més petit; per analogia si volgués preparar les imatges animades de dos cercles que es comporten d'aquesta manera, n'hi hauria prou amb conformar un bloc de cera de forma ovoide i posar-lo a la "llescadora- fotogràfica", d'aquesta manera s'obté, en poc minuts, una imatge filmica, en un procés relativament més senzill que el dibuix seqüencial de centenars d'imatges"*

Rudolf Schneider

SEELISCHE KONSTRUKTIONEN

1927, 7'

Experiments amb animació de siluetes, combinada amb petites proves amb ninots, dibuixos amb carbó i retallables. La major part del film (feta amb siluetes) representa les activitats de dos borratxos en una taverna i està produït, parcialment, amb l'ajut de la màquina d'invençió pròpia "Llescadora de cera" (*wax slicer*) *"Va inventar una màquina que empenyia un bloc de cera cap a la fulla giratòria d'un ganivet. El tall girava de forma rotatòria llescant la cera molt fina, mentre la càmera fotografiava, a través d'una obertura a la fulla la qual al seu torn estava sincronitzada a l'obturador de la càmera. Així la càmera rodava talls transversals de cera que anaven*

canviant com objectes d'art en moviment abstracte. Fischinger va vendre la llicència per fer servir la seva màquina a Walter Ruttmann (pintor convertit en un dels cineastes alemanys experimentals més rellevants) per aconseguir diners i poder continuar amb els seus experiments cinematogràfics".

Richard Whitehall

STUDIE 7

1931, 3'

La primera pel·lícula de Fischinger que va tenir una gran acceptació popular. Es va projectar a cinemes alemanys de primera línia i arreu d'Europa i Amèrica. Música: *Dansa Hongaresa núm. 5* de Brahms.

QUADRATE

1934, 4'

Una sèrie de dibuixos pintats al tremp, va ser impresa en bobina. Muda.

MÜNCHEN-BERLIN-WANDERUNG

1927, 3'

Fotogrames individuals captats durant el viatge de Fischinger a peu pels camins menys transitats entre les dues ciutats amb una càmera de 35mm a l'esquena. Extraordinària documentació de la vida dels camperols alemanys en viles rurals i semimiedievals.

"S'anticipa de forma sorprenent a les pel·lícules de vivència de la dècada dels seixanta en el seu contingut, forma i llenguatge filmic (utilitza àmpliament el foto a foto, el fotograma instantani com a dispositiu estructural i el caràcter casual). Per a qualsevol estudi del cinema de vivència és imprescindible de conèixer-la".

Jonas Mekas

STUDIE 8

1931

L'estudi en blanc i negre més important i alhora el favorit de Fischinger. Música: *L'aprenent de bruixot* de Dukas. "Fischinger no intenta explicar la història de Goethe de l'aprenent de bruixot (la Disney sí que ho va fer deu anys més tard-amb Mickey Mouse a la pel·lícula *Fantasia*-)

però en canvi fa servir la textura i el moviment dels mateixos sons com el punt de partida per crear un món especialment ric, en el qual la multiplicitat de formes i moviments actuen en un entorn profund”.

William Moritz

ORNAMENT SOUND

1932, 4’

Experiment amb “so dibuixat” en el qual l’autor va dibuixar la banda sonora. Va fer una doble impressió, de manera que es pot veure la forma exacta que crea el so que se sent en el mateix moment.

CORIOLAN FRAGMENT-STUDIE 13 (inacabat)

1933, 13’

Un dels projectes favorits d’Oskar Fischinger que s’hauria d’haver sincronitzat amb l’obertura de *Corilan* de Beethoven.

SWISS TRIP (RIVERS AND LANDSCAPES)

1934, 13’

Es va fer durant unes vacances, en una ruta a peu per Suïssa. Música: *Concert de Brandenburg* núm. 3 de Bach.

Films publicitaris

“(Oskar Fischinger) A Alemanya havia fet pel·lícules publicitàries, entre les que s’han d’incloure els famosos anuncis per la *Muratti*, en els quals va fer servir l’animació de cigarrets que ballaven (des de llavors va ser molt copiat). Va ser la raó principal que el va fer arraconar *STUDIE 8*, ja que necessitava treballar comercialment. Malgrat això va rebutjar subordinar el seu art als requeriments comercials”.

Richard Whitehall

KOLORATUREN

1932, 2’ 30”. Acoloriment

Va ser encarregat com un tràiler de la pel·lícula *Guiita Finds her Herat*. Presenta la veu d’una coneguda cantant d’òpera de l’èpoc.

KREISE, TOLIRAG VERSION

1933, 2’

Va ser encarregat per l’agència de publicitat Tolirag com a anunci de la mateixa agència.

MURATTI PRIVAT

1935, 3’

Anunci de cigarrets en blanc i negre. Oskar Fischinger utilitza els dibuixos de les cigarretes per crear efectes òptics. Trapelleries còmiques de cigarretes que es mouen.

BORG (fragment)

1934, 30”

Fragment d’una pel·lícula publicitària de cigarretes en blanc i negre. Muda.

MURATTI GETS IN THE ACT

1934, 3’

Extraordinari film que presenta les trapelleries esbojarrades d’uns cigarrets animats. Va tenir un èxit clamorós. Va ser una de les seves millors idees en animació d’objectes i una pel·lícula inoblidable. Música: *Die Puppenfee* de Josef Bayer.

MUNTZ TV

1952, 1’

Anunci còmic per a la televisió, pintat amb la mateixa tècnica que va fer servir a Motion Painting però utilitzant només blanc, negre i gris.

OKLAHOMA GAS

1952, 1’

Pel·lícula publicitària en blanc i negre.

NORTHEM TISSUE

1948, 1’

Fischinger el va dibuixar a partir de la banda sonora.

PINK GUARDS ON PARADE

1935, 4’, vídeo

Desfilada de guàrdies de color rosa.

Anunci publicitari de dentífric, William Moritz la va reconstruir en vídeo.

Fragments

ORGANIC FRAGMENT

1941, 1’

Una sèrie dels 1.000 dibuixos lineals que Fischinger va fer, van ser pintats i filmats el 1984. Muda.

MUTOSCOPE REELS

c. 1945, 2’

Dibuixos sobre targetes per a un mutoscopi, que es varen

copiar i filmar més endavant. Muda.

“Pel 86 aniversari de Solomon Guggenheim, Hilla Rebay va demanar a cadascun dels artistes que tenien una beca de la fundació que creessin un treball. Fischinger va crear tres bobines “Mutoscopi”, cadascuna es composava de 600 abstraccions que mostraven cercles de colors els quals es movien davant d’un fons negre”.

William Moritz

MOTION PAINTING N.2 (fragment)

c.1960, 2’. Pínticula núm. 2 i 3.

L’única producció de Fischinger que originalment era en 16mm. Experiments en pintura sobre tela. Muda.